

DESIGN

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-374-3-19>

DIGITAL ILLUSTRATION AS A FORM OF VISUAL COMMUNICATION

ЦИФРОВА ІЛЮСТРАЦІЯ ЯК ФОРМА ВІЗУАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Borysova S. V.

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor
at the Department of Design
Luhansk Taras Shevchenko
National University*

Борисова С. В.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри дизайну
навчально-наукового
інституту мистецтв
Державний заклад
«Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка»*

Semenova Ye. I.

*Second-year Student
Educational and Scientific Institute
of Arts of Luhansk
Taras Shevchenko National University
Poltava, Ukraine*

Семенова Є. І.

*студентка II курсу
Навчально-науковий інститут
мистецтв Державного закладу
«Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка»
м. Полтава, Україна*

Сучасний розвиток цифрових технологій має безпосередній вплив на розвиток мистецтва і його форм: породжує їх нові види, трансформує, поглиблює виразні засоби й художні риси. Цифрові технології створили умови для переосмислення нових способів комунікації візуальними художніми образами. Дематеріалізація мистецтва спричиняє перехід до цифрового формату, перенос творів образотворчого мистецтва на цифрові носії, видозміни у творах, що насичуються іншими рисами й знаходять нові форми існування у віртуальному просторі. Цифровий живопис як складову цифрового мистецтва умовно можна представити сегментом, що знаходиться на перетині трьох базових компонентів: цифрових технологій, ілюстрації та живопису. Цифровий живопис може розглядатися як спосіб створення електронних картин за допомогою комп'ютерного моделювання художніх інструментів, вид мистецтва, в якому традиційні техніки живопису імітуються за допомогою

комп'ютера, графічного планшета, стилуса та програмного забезпечення [5].

Наразі інтеграція цифрових технологій і образотворчого мистецтва дає можливість цифровим художникам реалізовувати інноваційні рішення при художньому відображенні дійсності: імітація традиційних матеріалів для створення зображень (фарби, пастель, акварель, олівці, пензлі) сформувала відмінне розуміння цифрового живопису, відхід від використання традиційних матеріалів на користь цифрових технологій. Цифрові зображення створюються виключно завдяки імітації процесу роботи традиційними художніми матеріалами без попереднього рендерингу комп'ютерної моделі. Додатковою перевагою цифрових зображень є економічний та екологічно зберігаючий спосіб створення об'єкту дизайну.

Ілюстрацію, метою якої є підтримка, роз'яснення та доповнення отриманої із різних джерел інформації, можна вважати формою візуальної комунікації. Окремі дизайнери зазначають обмеженість класичного розуміння дефініції «ілюстрація» [3]. Візуальна комунікація реалізується завдяки ілюстрації, адже ілюстрація стає окремим джерелом інформації, способом спілкування з глядачем: художники або дизайнери вкладають власний зміст у роботу, емоцію та меседж, прагнуть донести їх до аудиторії. Люди реагують на візуальні дані та розуміють їх швидше, ніж інші види інформації [6]. Пояснення ілюстрації як форми візуальної комунікації з урахуванням психологічних впливів на людину, процесу комунікації людини зі світом візуальними засобами подано у статті С. Симоненко. На думку дослідниці, візуальне сприйняття є найвищим рівнем розвитку наочних видів мислення [4, с. 88].

Натомість, А. Дубрівна та І. Єрмак, звертаючись до сучасних аспектів трансформації ілюстрації, зазначають, що сучасна ілюстрація не обмежується існуванням у загальноусталених межах та має багатовекторний характер. Її розвиток і вихід за межі наочного пояснення змісту тексту власне зумовлені стрімким розвитком інформаційних технологій, апаратного й програмного забезпечення, доступністю масовому споживачу. Визначальною характеристикою унікальної форми ілюстрації дослідниці вважають «універсальність і здатність інтегрувати різні форми традиційного мистецтва в цифрову сферу» [2, с. 47–48].

У. Ліу розглядає цифрову ілюстрацію як новий тип відображення змісту, в якому не накладаються обмеження на творчість дизайнерів [7]. Навпаки, вона дає більше простору для реалізації ідей, вільного відображати почуттів та емоцій графічними цифровими засобами, оскільки пристрої для створення цифрових ілюстрацій дозволяють легко

керувати інструментами їх створення. Цифрова ілюстрація змінює концепцію проектування і методи ілюстрування. За цих умов дизайнери мають можливість сфокусуватися на художній складовій без потреби використання традиційних прийомів ілюстрування. З іншого боку, цифрова ілюстрація допомагає споживачам зрозуміти контекст, уявити образи: в ілюстрацію дизайнер закладає історію, яку графічними засобами доносить до аудиторії. Якщо цифрова ілюстрація чітко побудована та зрозуміла, споживачі спроможні подумати історію, інтерпретувати образи, здивуватися отриманим емоціям. Відповідно, завдання з привернення уваги до змісту інформації вбачається виконаним дизайнером.

Використання цифрової ілюстрації як форми візуальної комунікації розширює можливості: інтеграції цифрових технологій у мистецтво, безпосередньо трансформуючи цифровий живопис до більш конкретних вимог сучасних споживачів; ефективного спілкування дизайнера з аудиторією; трансляції інформації через візуальний образ. Цифрова ілюстрація у дизайні є важливою складовою у візуальних аспектах сприйняття: ілюстрації пояснюють зміст інформації, підвищують візуальну привабливість, ефективність дизайну. Її використання стає не тільки засобом доповнення текстової інформації, а й способом реалізації ідей, потужним інструментом візуальної комунікації в цифровому просторі. Наразі цифрова ілюстрація використовується в різних галузях дизайну: веб-дизайні, книжковому дизайні, рекламі, графічних зображеннях для соціальних мереж тощо [1]. Отже, основними завданнями цифрової ілюстрації як форми візуальної комунікації є підсилення зацікавленості, сприйняття інформації, візуальна підтримка інформації, конкретизація форми та образу, художнє представлення.

Для досягнення означених завдань, в залежності від рівня сформованих компетентностей виконавця цифрової ілюстрації, передбачається або індивідуальна робота цифрового ілюстратора чи графічного дизайнера, або робота тандему графічного дизайнера та ілюстратора. Зазвичай співпраця фахівців є результативною практикою, адже дозволяє нівелювати проблеми якості, врахування дедлайнів, і передбачає розподіл обов'язків у проєктах, складовою яких зазначено створення цифрових ілюстрацій.

Робота графічного дизайнера може полягати у створенні загальної структури, композиції проєкту, вирішенні проблематики завдання, врахуванні взаємодії ілюстрації з текстом та іншими елементами дизайну, підборі кольорової палітри, шрифтів, загальної стилістики відносно завдань проєкту. Робота ілюстратора може полягати у створенні візуальних елементів: відтворенні концепції, ідеї, образів,

визначених графічним дизайнером. Ілюстратор реалізує власний творчий підхід до візуального наповнення, виражає емоції та інформацію засобом цифрової ілюстрації, враховуючи особливості цільової аудиторії споживачів, спрямовує роботу на створення зображень, що ефективно комунікують з глядачами. Графічний дизайнер та ілюстратор мають спільно працюють над проектом, що вимагає навичок комунікативної взаємодії, обміну ідеями для досягнення максимального результату впливовості цифрової ілюстрації як форми візуальної комунікації, гармонійного поєднання цифрової ілюстрації та дизайну.

Література:

1. Валух С., Яланська М. 5 причин інтегрувати ілюстрацію в інтерфейс користувача. *Telegraf – журнал дизайнерів*. URL: <https://telegraf.design/5-prychyn-integruvaty-ilyustratsiyu-v-interfejs-korystuvacha/> (дата звернення: 28.11.2023).
2. Дубрівна А. П., Єрмак І. О. Цифрова ілюстрація в контексті Російсько-Української війни. *Український мистецтвознавчий дискурс*. 2023. № 2. С. 47–48. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2023.2.6>.
3. Ілюстрація як візуальна комунікація Марафон Креативної Практики. *Creative Practice*. 2023. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=bsckfrlJzGE> (дата звернення: 28.11.2023).
4. Симоненко С. Стратегіально-саментичний підхід до вивчення природи та механізмів візуального мислення. *Психологія і суспільство*. 2007. № 3. С. 73–91. URL: <http://pis.wunu.edu.ua/index.php/uapis/article/view/305>.
5. Храмова-Баранова О. Л. Цифровий живопис: становлення та перспективи. *Культура і сучасність*. 2023. № 1. С. 49–55. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-0285.1.2023.286781>
6. Eisenberg H. Humans Process Visual Data Better. *Thermopylae Sciences + Technology*. 2014. URL: <https://www.t-sciences.com/news/humans-process-visual-data-better> (date of access: 28.11.2023).
7. Liu Y. On Computer Digital Illustration Design. *Journal of Physics: Conference Series*. 2019. 1302 022063. DOI: <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1302/2/022063>.